

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Jana Šmakala a soudkyně Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobce: **Ředitelství silnic a dálnic ČR s. p.,**
sídlem Na Pankráci 546/56, Praha,
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Kramářem, LL. M.,
sídlem Křižovnické nám. 193/2, Praha,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje,**
sídlem Škroupova 1760/18, Plzeň,

za účasti osoby
zúčastněné na
řízení: **Shell Czech Republic a. s., IČO 15890554,**
sídlem Antala Staška 2027/77, Praha,
zastoupená advokátkou JUDr. Sylvií Sobolovou,
sídlem Jungmannova 745/24, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. PK-RR/1884/23 ze dne 22. 5. 2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V této věci se soud zabýval tím, zda lze vyvlastnit pozemky pod dálniční odpočívkou jen proto, že je vlastní osoba odlišná od vlastníka odpočívky. Dále se soud zabýval tím, zda mezi pozemkem a čerpací stanicí leží stavba dálniční odpočívky, nebo zda se odpočívka rozprostírá kolem čerpací stanice. Závěrem se soud vyjádřil k tomu, zda lze částečně vyhovět žádosti o vyvlastnění týkající se souboru různorodých pozemků.

I. Řízení před správními orgány

2. Žalobce podal dne 1. 12. 2021 žádost o vyvlastnění, kterou se domáhal odnětí vlastnického práva k pozemkům parc. č. st. 197, 198, parc. č. 350/7, 350/10, 350/33, 350/34, 350/35, 350/37, 350/42, 350/43, 350/44, 366/23, 367/3, 391/5, 402/7, 402/9, 402/10, 402/15, 1168/10, 1168/11, 1168/14, to vše v k. ú. Svatá Kateřina u Rozvadova. Žalobce se domáhal vyvlastnění výše uvedených pozemků, na kterých se z části měla nacházet dálnice D5 a dálniční odpočívka sv. Kateřiny. Vlastníkem těchto pozemků je společnost Shell Czech Republic a. s. Důvodem pro vyvlastnění měl být, že dálnice včetně odpočívky byla zřízena na cizích pozemcích, a dále z důvodu možné modernizace, rekonstrukce, opravy a řádného užívání dálnice. V této souvislosti žalobce odkázal na § 17 odst. 2 písm. b) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.
3. Městský úřad Tachov (dále také „vyvlastňovací úřad“) rozhodnutím č. j. 668/2023-OVÚP/TC ze dne 16. 2. 2023 žádost zamítl pro nesplnění podmínek. Konstatoval, že nebylo zřejmé, na kterých pozemcích se dálnice či část odpočívky nachází (tj. není zřejmé, jaká je povaha každého jednotlivého pozemku navrženého k vyvlastnění). To nicméně nebylo pro posouzení věci rozhodující, neboť vyvlastňovací úřad postrádal veřejný zájem na vyvlastnění nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného (Shell Czech Republic).
4. Následné odvolání žalobce žalovaný zamítl a rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu potvrdil. Žalovaný se ztotožnil s názorem vyvlastňovacího úřadu, že z žádosti nebylo zřejmé, na kterých pozemcích se nachází stavba dálnice a odpočívka (k žádosti nebyla doložena žádná jednoznačná dokumentace). Jelikož nebyla vyjasněna základní otázka, nebylo možné žádosti vyhovět. Žalovaný pro nadbytečnost neposuzoval splnění dalších podmínek. Odvolací námitky považoval za nedůvodné.

II. Řízení před soudem

Žaloba a replika k vyjádření osoby zúčastněné na řízení

5. Žalobce proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobou. V ní vyjádřil svůj nesouhlas s tím, že by z žádosti a jejích příloh nebylo zřejmé, na kterých pozemcích se dálnice včetně odpočívky nachází. K žádosti doložil územní a kolaudační rozhodnutí stavebních úřadu a katastrální fotomapy. Z těchto podkladů bylo zřejmé, že na pozemcích, které v žádosti řádně označil, se nachází buď těleso dálnice, přípojně komunikace anebo odpočívka. Dále žalobce s odkazem na § 10 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích uvedl, že čerpací stanice pohonných hmot může být k dálnici připojena pouze z odpočívky. To rovněž vylučovalo závěr žalovaného o tom, že není zřejmé, kde se odpočívka nachází (čerpací stanice pohonných hmot umístěné na pozemcích parc. č. st. 197, 198 jsou připojeny k dálnici D5). Dále žalobce namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí ve vztahu k závěru o nejednoznačné identifikaci pozemků. Nebylo zřejmé, zda se tento závěr vztahoval ke všem pozemkům či jen některým. Vyvlastňovací úřad přitom zmínil pochybnosti pouze ohledně pozemku parc. č. 350/37, který je v katastru nemovitostí evidován jako ostatní komunikace. Nadto vyvlastňovací úřad uvedl, že pokud by to pro věc bylo podstatné, vyžádal by rozhodnutí týkající se zařazení dané pozemní komunikace do příslušné

kategorie. Žádosti však nebylo vyhověno z důvodu absence veřejného zájmu. Pokud však žádost nepovažovaly správní orgány za úplnou, měly postupovat podle § 45 odst. 2 správního řádu, tedy vyzvat žalobce k odstranění vad žádosti. Správní orgány měly rovněž řádně zjistit skutkový stav, mohly si tedy opatřit další relevantní podklady. Dále žalobce nesouhlasil se závěrem vyvlastňovacího úřadu ohledně neexistence veřejného zájmu. V tomto ohledu odkázal na rozhodnutí dalších správních soudů, z níž vyplývá, že § 17 odst. 2 písm. b) zákona o pozemních komunikacích zakládá samostatný účel vyvlastnění a je z něj zřejmý veřejný zájem na vyvlastnění.

6. V replice ze dne 7. 3. 2024 pak žalobce uvedl, že ve vztahu k pozemkům parc. č. 350/33 a 350/35 nemohly existovat jakékoliv pochybnosti o tom, že se na nich dálnice D5 nachází. Žalovaný tak měl minimálně v rozsahu těchto pozemků žádosti vyhovět.

Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. Žalobci dal za pravdu v tom, že podmínka pro vyvlastnění pozemků pro odpočívku byla splněna, neboť odpočívka byla součástí dálnice, která byla zřízena na cizím pozemku. Z doložených podkladů však nebylo seznatelné, na kterých pozemcích se dálnice a odpočívka nachází. Co se týče čerpacích stanic pohonných hmot, ty nejsou podle § 14 odst. 2 písm. d) zákona o pozemních komunikacích součástí dálnice, a tedy ani odpočívky. Pro pozemky, na kterých se nachází čerpací stanice pohonných hmot, nelze použít vyvlastnění podle § 17 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

8. Do řízení se jako osoba zúčastněná na řízení přihlásila společnost Shell Czech Republic a. s., jež je v projednávané věci vlastníkem pozemků navržených k vyvlastnění. Uvedla, že bylo nezbytné řádné označení pozemků, na nichž se dálnice či odpočívka nachází, což posilovala ještě ta skutečnost, že žalobce navrhl vyvlastnění s odkazem na § 17 odst. 2 písm. b) zákona o pozemních komunikacích. Žalobce však v žádosti označil i pozemky, na nichž se dálnice či odpočívka nenacházela. Žádost ale nebyla zamítnuta z důvodu nejednoznačné identifikace pozemků, nýbrž z důvodu nejasnosti, kde se dálnice s odpočívkou nachází. Nejednalo se ale o vadu, která by měl být odstraňovaná postupem podle § 45 odst. 2 správního řádu.
9. Z žádosti bylo zřejmé, které pozemky žalobce navrhl k vyvlastnění, což je jedna z esenciálních náležitostí žádosti. Jelikož však nebyly splněny podmínky pro vyvlastnění na základě § 17 odst. 2 písm. b) zákona o pozemních komunikacích, nebylo možné žádosti vyhovět. K existenci veřejného zájmu žalobkyně uvedla, že ten nevyplývá pouze ze skutečnosti, že se dálnice či odpočívka nachází na pozemcích, které nejsou ve vlastnictví státu. Rovněž nesouhlasila s tím, že žádosti bylo možné vyhovět částečně.

III. Posouzení věci

10. Žaloba není důvodná. Žalobce se domáhal vyvlastnění řady pozemků s tím, že je na nich stavba dálniční odpočívky. Mezi ně patřily i pozemky s čerpacími stanicemi, které jsou od dálniční odpočívky samostatné, a proto k nim není dán zákonný účel vyvlastnění. Žalobce také nesprávně vycházel z toho, že nemusí prokazovat převahu veřejného zájmu na vyvlastnění nad právy vyvlastňovaného.

Zdánlivý nesoulad mezi rozhodnutím vyvlastňovacího úřadu a žalovaného

11. Vyvlastňovací úřad své rozhodnutí založil na úvaze, že ve věci byl sice dán zákonný účel vyvlastnění podle § 17 zákona o pozemních komunikacích, nicméně nebyla prokázána převaha veřejného zájmu na vyvlastnění nad zachováním práv osoby zúčastněné na řízení. Veškeré další úvahy byly pro vyvlastňovací úřad vedlejší, včetně otázky přesné identifikace povahy dotčených pozemků. Oproti tomu žalovaný *en bloc* potvrdil úvahy vyvlastňovacího úřadu a přisvojil si je jednou větou v závěru svého rozhodnutí; za hlavní důvod svého rozhodnutí zjevně považoval nedostatečnou identifikaci dotčených pozemků.
12. Jeden z okruhů námitek žalobce směřoval právě do tohoto nesouladu mezi rozhodovacími důvody vyvlastňovacího úřadu a důvody, na kterých je založeno rozhodnutí žalovaného.
13. Tato námitka není důvodná. Žalovaný dospěl k závěru, že jednotlivá východiska úvah vyvlastňovacího úřadu i jeho aplikační závěry vyplývající z těchto východisek jsou správné. V tomto rozsahu se s rozhodnutím vyvlastňovacího úřadu výslovně ztotožnil, byť jednou větou, a na jeho závěry odkázal. Tím je do svého rozhodnutí převzal. Tento postup je sice čtenářsky nepřívětivý, nicméně je v souladu se zákonem: rozhodnutí správních orgánů ve věci samé obvykle tvoří jeden celek a rozhodovací důvody se tedy mohou skládat z úvah obou orgánů (srov. rozsudky NSS č. j. 6 As 161/2013-25 ze dne 31. 10. 2014; KS v Brně č. j. 62 Ca 20/2006-65 ze dne 29. 5. 2007, č. 1296/2007 Sb. NSS). Podstaty postupu žalovaného si byl žalovaný ostatně vědom, neboť v odst. 24 žaloby na převzetí důvodů vyvlastňovacího úřadu do rozhodnutí žalovaného poukázal.
14. Proto soud prvotně přezkoumal rozhodovací důvod vyvlastňovacího úřadu společný pro obě rozhodnutí (tj. absenci převažujícího zájmu na vyvlastnění). Následně přezkoumal rozhodovací důvod týkající se identifikace pozemků, ve kterém se rozhodnutí obou správních orgánů odlišuje.

Prokázání převahy zájmu na vyvlastnění

15. Námitky vůči posouzení této otázky nejsou důvodné.
16. Zákon o vyvlastnění stanoví několik obecných předpokladů vyvlastnění. Podle § 3 odst. 1 zákona mimo jiné platilo, že vyvlastnění je přípustné jen *pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem* a jen *jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného*.
17. Podle § 4 zákona mimo jiné platilo, že vyvlastnění lze provést jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem. (odst. 1). *Veřejný zájem na vyvlastnění musí být prokázán* ve vyvlastňovacím řízení. (odst. 2).
18. Podle § 18 zákona mimo jiné platilo, že vyvlastňovací řízení lze zahájit jen na žádost vyvlastnítele. (odst. 1). *Žádost o zahájení vyvlastňovacího řízení musí obsahovat* kromě náležitostí stanovených zvláštním právním předpisem zejména (a) označení pozemku nebo stavby, jichž se vyvlastnění týká, a práv třetích osob na nich váznoucích, (b) *doložení skutečností nasvědčujících tomu, že byly splněny podmínky pro vyvlastnění (§ 3 až 5 zákona o vyvlastnění)*, ... (odst. 2).
19. Ve věci panuje shoda na tom, že byl dán zákonný účel vyvlastnění i veřejný zájem na něm, což lze dovodit z § 17 odst. 1 a 2 zákona o pozemních komunikacích (srov. rozsudky KS v Českých Budějovicích č. j. 51 A 47/2016-25 ze dne 27. 1. 2017, č. j. 61 A 21/2021-52 ze

dne 26. 9. 2022). Žalobce ovšem nemá pravdu, že převahu zájmu na vyvlastnění není třeba prokazovat tam, kde je dán zákonný účel vyvlastnění i veřejný zájem na něm.

20. Vyplývá-li určitý veřejný zájem přímo ze zákona, jde o speciální úpravu a neuplatní se pouze obecné pravidlo, že veřejný zájem musí být ve vyvlastňovacím řízení prokázán (§ 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění). *Stále však platí požadavek § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění na hodnocení převahy zájmu.* Při zjištění, že veřejný zájem je dán a vyplývá ze zákona (a není jej proto třeba dokazovat), proto správní orgány musí stále uvážit, zda veřejný zájem na vyvlastnění pozemků označených žalobcem převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaných (srov. explicitně rozsudek NSS č. j. 8 As 187/2016-51 ze dne 29. 8. 2017, odst. 24 a 25; o poměřování zájmů však hovoří i cit. rozsudek č. j. 61 A 21/2021-52, jehož se žalobce dovolával).
21. Žalobce měl tedy převahu veřejného zájmu na vyvlastnění nad zájmem osoby zúčastněné na řízení zájmu tvrdit a doložit k tomu důkazy [§ 18 odst. 2 písm. b) zákona o vyvlastnění; podpůrně pak § 52 správního řádu]. Nic z toho žalobce neprokazoval a prakticky ani netvrdil, protože mylně vycházel z toho, že tak činit nemusí. Pak ale nemohl být s žádostí úspěšný, neboť neprokázal, že jsou splněny podmínky pro vyvlastnění (§ 24 odst. 1 zákona o vyvlastnění).
22. Nepotřebnost posuzování převahy veřejného zájmu na vyvlastnění nelze *en bloc* dovodit ani z povinnosti státu vykonávat údržbu dálnice podle § 9 odst. 3, 6 zákona o pozemních komunikacích. Naopak, již sama tato ustanovení zjevně představují dostatečný veřejnoprávní titul, který údržbu dálnice umožňuje. Skutečnost, že dálniční odpočívka je součástí dálnice a silniční vegetace jejím příslušenstvím pro účely zákona o pozemních komunikacích nevytváří potenciální nárok státu na související pozemky a nutně neodůvodňuje, proč by tím bez dalšího měly být dotčeny i vlastnické vztahy soukromého práva (k tomu podrobněji níže; srov. Černínová, M. Černín, K. Zákon o pozemních komunikacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2015, § 14). Jinými slovy, vlastnictví dálnice a jejích součástí na cizím pozemku samo o sobě neodůvodňuje, že tyto cizí pozemky stát *potřebuje vlastnit*.
23. V tomto ohledu nebyl důvod vyzývat žalobce podle § 45 odst. 2 správního řádu k odstranění vad, neboť žádost jako taková byla projednatelná. Rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu proto spočívá na věcném posouzení žádosti (zhodnotil podklady rozhodnutí a dospěl k závěru, že převaha zájmu na vyvlastnění není dána), nikoliv na procesním rozhodnutí v důsledku případných nedostatků žádosti.
24. Nelze přehlédnout mnohost a rozdílnou povahu jednotlivých pozemků, u nichž žalobce žádal vyvlastnění. Jde o pozemky typově zcela odlišné povahy (komunikace, zeleň, čerpací stanice, ...), takže bylo třeba, aby žalobce svou argumentaci individualizoval právě k jednotlivým pozemkům (resp. jejich skupinám). Žalobce však paušálně žádal vyvlastnění pozemků, aniž by doložil, jak je ztížena možnost jejich údržby, resp. údržby odpočívky na nich umístěné. Lze předpokládat, že obtížnost údržby se bude lišit podle toho, zda jde o pozemky pod vlastní vozovkou dálniční odpočívky, pod zelení dálniční odpočívky nebo pod čerpacími stanicemi.
25. Potud je tedy nepřesvědčivá argumentace žalobce, že hodnocení převahy veřejného zájmu měl vyvlastňovací úřad provést ke každému pozemku individuálně. Sám žalobce takovou vlastní individualizovanou argumentaci ve prospěch vyvlastnění nepředložil, stěží tak

mohl očekávat, že bude vypořádána individuálně (srov. také důvody uvedené níže, pro které nepřicházelo do úvahy částečné vyhovění žádosti).

26. Rozhodný § 17 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích rozlišuje dva odlišné účely vyvlastnění: (a) vyvlastnění pozemku *potřebného k uskutečnění výstavby, opravy, úpravy, modernizace nebo rekonstrukce* dálnice; (b) vyvlastnění pozemku, jestliže byla dálnice, silnice nebo místní komunikace *zřízena na cizím pozemku*. Povaha veřejného zájmu a jeho převaha tak bude mít odlišnou podobu právě podle odlišnosti těchto důvodů, což bude patrné zejména na případě pozemků s čerpacími stanicemi, které jsou nespádají pod účel vyvlastnění podle § 17 odst. 2 písm. b) zákona a žalobce ani nikdy netvrdil, že by spadaly pod § 17 odst. 2 písm. a) zákona.

Vyvlastnění pozemků „pod“ čerpacími stanicemi

27. Zejména pak snaha o vyvlastnění pozemků pod čerpacími stanicemi ukazuje paušálnost a nedostatečnost žádosti a následné argumentace žalobce. Soud se v této otázce souhlasí s žalovaným (resp. vyvlastňovacím úřadem) i osobou zúčastněnou na řízení, že pozemky s čerpacími stanicemi jsou pozemky, na nichž dálniční odpočívka vůbec není.
28. Jestliže tedy žalobce žádal vyvlastnění pozemků, na nichž jsou samostatné stavby čerpací stanice, nikoliv dálniční odpočívka, stěží to lze odůvodnit jen snahou o nerušenou údržbu odpočívky. Stejně tak soud souhlasí s osobou zúčastněnou na řízení, že vyvlastněním samotných pozemků pod čerpacími stanicemi by byl nastolen režim rozporný s úpravou občanského zákoníku, resp. záměrem zákonodárce uplatňovat od roku 2014 zásadu *superficies solo cedit*. Pro vyvlastnění pozemků *společně* s čerpacími stanicemi pak žalobce neuvedl žádný důvod, nehledě na to, že toho se ani nedomáhal.
29. Soud byl veden těmito úvahami:
30. Předně je třeba vycházet z toho, že zákon o pozemních komunikacích má vlastní předmět regulace pro vlastní potřeby. Význam některých jeho pojmů neodpovídá tomu, jak by byly chápány obecně, resp. jak by byly chápány podle civilních předpisů, přestože jde o pojmy s původem v civilním právu (zejména pojmy „součást“ a „příslušenství“; výše cit. komentář Černínových, § 14).
31. Zákon o pozemních komunikacích v § 14 odst. 2 písm. d) výslovně stanoví, že čerpací stanice není součástí dálnice (a tím pádem ani odpočívky). Tomu odpovídá, že podle § 10 odst. 3 zákona je možné přímé připojení čerpací stanice na odpočívku. Čerpací stanice je tedy zjevně zcela samostatná od odpočívky. Ostatně tato samostatnost má význam zejména ve *veřejnoprávním smyslu*, nikoliv ve smyslu soukromoprávním – vlastnickém; i kdyby šlo o součást či příslušenství dálnice, nemělo by to nutně vliv na vlastnické vztahy (srov. výše cit. komentář Černínových, § 14). Tyto čerpací stanice stojí přímo na pozemcích p. č. st. 197 a 198, jejichž jsou součástí v soukromoprávním smyslu (§ 506 odst. 1 občanského zákoníku). Čerpací stanice i pozemky, na který stanice stojí, jsou tedy ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení.
32. Žalobce nemá pravdu, že stavba čerpacích stanic stojí na stavbě dálnice, resp. její odpočívky, která sama stojí na pozemcích p. č. st. 197 a 198. Pro takový závěr zákon nedává žádnou oporu; neplyne to nutně ani z definice odpočívky podle § 12 odst. 5 zákona o pozemních komunikacích jako plochy určené mimo jiné k doplnění pohonných hmot.
33. Lze tedy uzavřít, že dálniční odpočívka sv. Kateřiny se rozprostírá mimo stavbu čerpacích stanic a mimo pozemky p. č. st. 197 a 198. Nejde vůbec o případ, stavby dálnice zřízené na

(cizím) pozemku osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 17 odst. 2 písm. b) zákona o pozemních komunikacích.

34. Jediný uplatnitelný zákonný účel tak plyne z § 17 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích, tedy že vyvlastnění pozemku je *potřebné k uskutečnění výstavby, opravy, úpravy, modernizace nebo rekonstrukce* dálnice (odpočívky). Žalobce ovšem netvrdil a neprokazoval, že by vyvlastnění pozemků i s čerpacími stanicemi, které jsou jejich součástí, bylo potřebné. Již vůbec neprokazoval, že by veřejný zájem na vyvlastnění pozemků s čerpacími stanicemi převažoval nad zájmem společnosti Shell.
35. Soud proto shrnuje, že žalobce se domáhal vyvlastnění pozemků p. č. st. 197 a 198, ačkoliv na ně nedopadá zákonný účel vyvlastnění podle § 17 odst. 2 písm. b) zákona o pozemních komunikacích. Existenci skutkových předpokladů účelu vyvlastnění podle § 17 odst. 2 písm. a) téhož zákona, pak vůbec netvrdil.

Rozhodnutí o vyvlastnění části pozemků

36. Žalobce také namítal, že mělo dojít k částečnému rozhodnutí o vyvlastnění, neboť ve vztahu k některým pozemkům nebylo pochyb o tom, že se na nich rozprostírá odpočívka. Tuto námitku žalobce uplatnil až v replice ze dne 7. 3. 2024, po uplynutí žalobní lhůty. Tato otázka nicméně ilustruje to, proč musela být žádost žalobce ve skutkových poměrech nynějšího případu zamítnuta. Jde tedy o otázku částečně související s výše řešeným vyvlastňováním pozemků p. č. st. 197 a 198 i níže řešenou určitostí vyvlastňovaných pozemků. Z důvodu této souvislosti se k ní soud proto vyjádřil, byť nejde o včas uplatněný žalobní bod.
37. V rozhodovací praxi není zcela vyjasněno, zda žádosti o vyvlastnění lze vyhovět jen z části. Vyvlastnění lze totiž provést jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem. Otázkou tedy je, zda vyvlastňovací úřad může rozhodnout o vyvlastnění jedním ze způsobů podle § 24 odst. 3 písm. a), pokud má jiný náhled na nezbytnost navrhovaného rozsahu či intenzity vyvlastnění, nebo zda je striktně vázán podanou žádostí vyvlastnítele, kterou zamítne s tím, že jí nelze vyhovět (srov. Hanák, J. *Zákon o vyvlastnění: praktický komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2022. § 24).
38. Podle § 5 zákona o vyvlastnění je vyvlastňovatel povinen pokusit se o dohodu s vyvlastňovaným a splnit při tom řadu náležitostí předvídaných zákonem. S ohledem na to lze předpokládat, že částečné vyhovění následné žádosti o vyvlastnění je neproblematické a možné pouze tehdy, kdy by odchýlné rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu od rozsahu či intenzity vyvlastnění navrhovaného v žádosti, nemělo vliv na dohodovací proces mezi vyvlastnítelem a vyvlastněným, pokud by podle § 5 zákona o vyvlastnění probíhal za těchto změněných vstupních podmínek. Je to totiž vyvlastňovatel, kdo primárně odpovídá za to, že navrhne vyvlastnění pouze v nezbytném rozsahu a za adekvátní cenu.
39. V poměrech souzeného případu to znamená, že by bylo lze uvažovat o částečném vyhovění žádosti žalobce, pokud by bylo zřejmé, že kdyby původně navrhoval jen tento částečný rozsah vyvlastnění, osoba zúčastněná na řízení by s tím stejně nesouhlasila.
40. To v souzené věci říci nelze: žalobce původně navrhoval vyvlastnění i k pozemkům s čerpacími stanicemi, pro které vůbec nebyly naplněny zákonné účely podle § 17 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích, a navíc za cenu, která nezohledňovala hodnotu čerpacích stanic, které jsou součástí těchto pozemků. Zároveň navrhoval vyvlastnění i

k pozemku parc. č. 350/37, u něhož osoba zúčastněná na řízení tvrdí, že je využitelný nejen pro potřeby dálnice a nachází se na něm komunikace *jiné kategorie*. Pouze částečné vyhovění žádosti o vyvlastnění ze strany vyvlastňovacího úřadu by tak podstatně změnilo rozsahu i intenzitu vyvlastnění oproti tomu, co bylo vyvlastňovanému původně navrhováno a bylo by v rozporu s koncentrací vyvlastňovacího řízení. Jde tedy o dosti jiné okolnosti, než že by existoval pouze dílčí nesoulad mezi pozemky navrhovanými k vyvlastnění a následným závěrem, že na některém z nich se stavba odpočívky nenachází (např. proto, že jde pozemek s pozemní komunikací jiné kategorie). Tento nesoulad je podstatný co do kvality i kvantity pozemků. Částečné vyhovění žádosti o vyvlastnění tedy nepřicházelo do úvahy.

Přesné určení vyvlastňovaných pozemků

41. Žalobci lze oproti tomu přisvědčit v tom, že bylo na správních orgánech, aby si vyjasnily, na kterých pozemcích se dálnice a odpočívka nachází.
42. Vyvlastňovací úřad neměl pochyby o tom, že je jeho úkolem vyjasnit případné nejasnosti ohledně rozsahu pozemků, na kterých se má odpočívka rozprostírat. Na str. 25 svého rozhodnutí jasně uvedl, že pokud by přezkoumání rozsahu pozemků považoval za potřebné, bylo by namístě požádat si rozhodnutí, kterým byla pozemní komunikace zařazena do kategorie či kategorií ve smyslu § 3 zákona o pozemních komunikacích, případně deklaratorní rozhodnutí silničního správního úřadu.
43. Podle vyvlastňovacího úřadu bylo tedy sporné, na kterých všech pozemcích se nachází stavba dálnice, resp. stavba jejích součástí, kde se případně nachází silnice jiné třídy a kde se nenachází žádná pozemní komunikace. Za tím účelem byl vyvlastňovací úřad připraven vyžádat rozhodnutí silničního správního úřadu. Jde tedy o otázku, kterou by bylo možné vyřešit před rozhodnutím o žádosti. V takovém případě nemohla být důvodem pro zamítnutí žádosti. Žalovaný tento názor vyvlastňovacího úřadu nijak konkrétně nerozporoval, dospěl však k opačnému závěru. V tomto rozsahu jsou jeho závěry nepřezkoumatelné; není zřejmé, proč by tato otázka nemohla být vyřešena postupem podle § 57 správního řádu. Tato nepřezkoumatelnost je však dílčí povahy a nemá vliv na ostatní nosné důvody napadeného rozhodnutí, které v celém rozsahu odůvodňují výrok o zamítnutí žádosti.

IV. Závěr

44. Veden výše uvedenými úvahami dospěl soud k závěru, že žalovaný posoudil rozhodné právní otázky v zásadě správně a jeho rozhodnutí ve spojení s důvody rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu netrpí vadami řízení. Žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
45. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soud neuložil žádnou povinnost, ani nehledal důvod hodný zvláštního zřetele (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 16. ledna 2025

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu